

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Hivatal: Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztői felelős: DR. KISS PÁL.

Árjegyzék.

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN: Félévre 10 K — f. Egy óra 1 K 80

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE: Félévre 14 K — f. Egy óra 2 K

A fölösleges gabona- és liszt-készletek beszállítása

A polgármester felhívása, kérése a lakossághoz

Makó város lakosai közül mintegy 12 ezer ellátatlan fogyasztó van, akiknek liszt és gabona szükségletükre a hatóságnak kell gondoskodni.

Ezek a fogyasztók legnagyobb részt a legszegényebb néposztályba tartoznak, anyagi helyzetüknél fogva nem áll medjükben a legfőbb élelmiszert, a kenyér pótlására más tápláló anyagot beszerezni, így a hatóságnak mellőzhetetlen kötelessége, hogy azok részére szükséges lisztet, a mindennapi kenyeret az évi augusztus 1-ig, az új termésig biztosítsa.

Miután az Országos Közélemezési Hivatal ezen ellátatlan fogyasztók számára a júli 10-étől kezdve lisztet nem utalvaoyoz s az élelem nélküli makói lakosok elátása tekintetében teljesen magunkra vagyunk utalva, a hatóság kénytelen volt az újabb liszt és gabona rekvirálást elrendelni abból a célból, hogy a fejadagok leszállítása következtében egyeseknél mutatkozó felesleges készletet átadhassuk azoknak, akiknek élelme nincs.

Elkerülendő a közönség zaklatását, a házkutatásokkal járó kellemetlenségeket, a készlettulajdonosokat külön-külön írásban hívtam fel gabona beszerzésük és az év elején felvett gabonakészletük arányában hivatalosan megállapított s feleslegesnek mutatkozó liszt és gabonájuk beszállítására, sajnalattal kell azonban tapasztalnom, hogy

Makó város külföldben hazafias érzésű s a szegények, rincsellenek s a jóságos lakossága ezen felhívásomnak nem igyekszik eleget tenni s azok sem szállítják be feleslegüket, akikről nyilvánvalóan tudjuk, hogy több készletük van, mint amennyi az évi augusztus 1-ig háztartásuk elátására szükséges.

Ily körülmények között — bármennyire is kerülni óhajtánám a már elrejtett házkutatások fogasztatását — a parancsotól kényszerűség, az élelem nélküli polgártársaink érdekében, mégis kénytelen leszek a rendőrségi és pénzügyőri korhatárat a felesleges készletek feltáráására kiküldeni, mivel előbb azonban ezt tennem, megegyeztettem s ebben a kérdésben utoljára felkérem a város minden készlet tulajdonosát, hogy átérzve e nehéz idők súlyos bajait, átérzve a minden élelem nélküli szegény emberek, a munkás családok s azok kis gyermekeinek szorult helyzetét, szállítsák be a Galéri Gőzmalom Részvénytársaság Vásárhelyi utcán levő raktárába minden felesleges gabona és liszt készletüket, ne várják be a hatósági kutatást, külön írásos felhívást, mert késedelmeskedésükkel nem csak maguknak, hanem a köznek, ellátatlan polgártársainknak is olyan bajokat, olyan károkat okoznak, amiknek messzeható következményei lesznek.

Közel négy esztendő óta a legnagyobb megpróbáltatásokat a haza iránti kifogyhatatlan szeretetünk és áldozatkészégünkkel folyólag, mindenkor kiállottuk, a biztos győzelem érdekébe meghoztuk minden tőlünk felhatalmazott, most tehát a midőn a városunkban lakó s hozzánk legközelebb álló ellátatlan testvéreink mindennapi kenyeréről van szó s amikor ezen élelem biztosítása minden jóérzésű és hazafias gondolkodó polgárnak legfőbb kötelessége, emelkedjünk felül az oktalannak bizonyosképpen, aggodalmaskodásokon, mondjunk

le a jobb időkbéli igényeinkről s a legszigorabb takarékoskossággal vonjuk el magunktól minden nélkülözhető lisztet, gabonát, hogy azt a nélkülözhetőknek átadhassuk.

Átérzem, tudom, hogy a készlettulajdonosokra ez a megparancsítás bizonyos nehézségekkel jár, de bizva abban, hogy végre mindenki megéri, hogy mily fontos, hazafias kötelesség teljesítéséről van szó s belátva azt, hogy az

ország más vármegyéiben még sokkalta nehezebbek a viszonyok és azt az ott lakók megériéssel viselik, reményem van arra, hogy Makó város közönsége kérő szavammal elegendő teszt, segítségére lesz a hatóságnak s minden hivatalos kényszer nélkül kenyérhez juttatja azokat, akiknek kenyere nincs.

Dr. Petrovics György,
h. polgármester.

6100 olasz fogoly.

BUDAPEST, június 5.

Kelleti harcokról

Semmi lényeges esemény nem történt.

Olasz hadseregről:

Jamianától délre felúton Monfalcone és a Hermada között csapataink tervszerűen elkészített és keresztülvitt ellentámadással visszahódították jelentékeny részét az árkoknak, az árkoknak amelyeket az olaszok két hét előtt ezen a szakaszon elfoglaltak, hiába vetette harcra az ellenség gyalog és gépkocsikon tartalékait, hogy az elfoglalt területet ismét elragadják tőlünk, a nappal és éjjel tartó elfoglalt területet amely ma reggel új olasz erőtések harcbevetése következtében a legnagyobb hevesseggel fokozódott, hőseink gyalogságunk az egész vonalon győztes maradt, ellenséget mindenütt visszavetettük.

Az olaszoknak arra irányuló kísérletét, hogy déli szárnyukat Koztanjevica mellett intézett előretörésekkel t. hermentesítsék csapataink viták védelmén szintén teljesen megfiusultak, tegnap beszállított foglyok száma 171 tiszt és 6100 főnyi légnépség, a legutóbbi jelentésben említett foglyok száma ezzel 22.000-re emelkedett. Ami egy védelmi csatában rendkívül magascortinad Ampervo felett légi harcban lelőttünk 1 kétfedeltű repülőgépet.

Délkeleti hadseregről:

Nem történt különösebb esemény.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar legújabb jelentése.

(Hivatalos jelentés.)

BERLIN, június 5.

Nagyfőhadiszállás jelentés:

Németi hadsereg:

A Felső-Tisza vidékén a helyzet változatlan, a Mútyhegyi hajlásban és a szomszéd részeken a tűzérési csata a délutánokig a legnagyobb erőfeszítéssel fokozódik és késő éjszakáig tart, az elengedhetetlen megállapítások alapján előretörő csapatokat mindenütt visszavertük.

Kései harcok:

A számos helyen kitört harcok tevékenység mellett nem került a sor nagyobb harcok elvégzésére.

LUDENDORF.

A mai megyegyűlés.

Bizalom a bukott miniszterelnöknek. — Justh János felszólalásai.

Csanád vármegye köztörvényhatósági bizottsága ma kiállította magáról a megbízhatóságát a bizonyítványt. Csanád vármegye most most már pontosan törvényesített bizalmassá várt meg, és a kormányok iránti lojalitásba odáig megy, hogy a bukott kormányoknak is bizalmat nyavaz. Az ilyen vármegyék lesznek a tén a kormányok kedvencei.

Megkapta hát a bukott Tisza kormány Csanád vármegye részéről is a bizalmat. Itt azonban volt megismerve minden.

A megye minden részéről a szorgos munkálkodás, hűség, resz vonatközeledés dacára elősereglettek a mindenkor kormányok támogatói a bizalmassá várt meg. Nem is volt egy nagy szükség a felhívásra simán ment volna így is egy is minden.

A megyei ellenzéki párt tagjai tudják a látják, hogy az idő keze nem lehet megállítani a jön, sőt maga jön az a kor, amely elölről végképen az a rendszert, amely még mindig lenyűgözve tartja terrorjával akiket tud.

Jé, hogy itt volt Justh János a megmondta mindannyiunk véleményét arról a Tiszáról akiknek az a bizalmat szállított Csanád vármegye. Felragasztották régi sebeit, minden újból hallottuk Erdély gyalogos cserbenhagyását. Egész az aronak a segítségét mikor hallottuk, hogy hogyan ment a Tisza, hogy egy akciókat sem enged Erdélyből oly jól megvan erősítve a egy hét múltán Makón voltak a menekültek százai ezrei.

Elmondta Justh János, hogy milyen mellőlések érik a községek harcoló magyar katonáit. Majd rámutatott Justh János arra, hogy a bukott kormány községi politikájával mennyire megretentette a magyar pénzügyi életet a külföldön.

Végül rámutatott Justh János, Tisza István politikájának legutóbbi fellángolására, midőn a király akaratára dacolva ellentétben a népjogok kiterjesztésének.

Nem! mondotta Justh János a est jól jegyezze meg a bizalmat szállító törvényhatóság! Politikát lehet csinálni a királlyal a nép ellen, a néppel a király ellen, de politikát csinálni a nép és a király ellen nem lehet. Justh János szavai súlyos hatást keltenek, és a bizalmat megismerve a bukott kormányoknak, amit hogy a függetlenségi párt teljesen távol tartotta magát a javaslatától. Nem harcolt akart felvenni a bürokráciát munkapárti táborról, hanem demokratáknak akart a en igazán jól sikerült.

Ugyanígy történt a választójog ügyében történt felirattal is. Nagyon örvendünk, hogy Justh János a tárgyak kifejtette álláspontját. Jól esett hallanunk Justh Jánostól, hogy az általában egyenlő tiszos választójognak milyen korlátozások azok, melyeket a függetlenségi párt felállított. Nem! csak megnyugtatásnak minden magyar embert. A magyarság reprezentációjának biztosítása az a kardinalis korlátja a választó jognak. Ezen belüli legyen választó minden 24 éves írni, olvasni tudó, bizonyos ideig egy helyben lakó magyar férfi. Ez a választójog az amit Csanád vármegye már rég hangosított a az egész mai gyűlésben tulajdonképpen az a fogadott, kár volt hát az ügyek pártpolitikai eszméit adni. Nem a munkapárt választójogi programja az, hanem minden magyar emberé.

Más a magyarság reprezentációját a csak aztán jön a többi.

Ezt mondta ki ma a vármegyei

törvényhatósági bizottság is, csak hogy munkapárti köntösbe bujtatta. Ha a köntösöt levetik róla, mert levetik róla mielőtt Návay Lajos dr. v. b. t. t. pénzügyminiszter lesz, akkor az lesz belőle a mit ma Justh János oly meggyőző erővel hirdette a közgyűlésen.

Most meg lesz a választói jog reformja az már Csanádban is tudja mindenki s ha meglesz, akkor csak rossz dolog lesz az olyan meggyőzés, amelyik még bukásában a bizalmat szállított a népjogok legnagyobb ellenségeinek.

Justh János más szereplése megmutatta, hogy az apa elvételének igazán hűségese letéményese aki előtt csak egy cél lehet a független, demokratikus Magyarország. Ennek a megismerésében pedig mindannyiunk egyet kell hogy érünk Justh Gyulával és híval Justh Jánossal.

Burlán báró tárgyalásai a kibontakozás érdekében

A király még nem ajánlotta föl a kabinetalakítást

Apponyi vezetségi engedelményeket hozza

A vágtelenségbe húzó és már-már elpoptanó, zordó kormányválságból való kibontakozás útjait még mindig nem tudták megtalálni. Államférfiaink egész sora jelent meg öfelsége előtt audiencián, a mióta a hivatalos lapban megjelent a király legfelsőbb elhatározása, amellyel a Tisza kormány lemondását tudomásul vette, ám az új miniszterelnök designálása mindaddig nem történt meg.

Öfelsége a nála megjelent államférfiak közül eddig még egynek sem ajánlotta fel a kabinetalakítás misszióját és meg lehet érteni báró Burlán István közös pénzügyminiszter káldetését, amellyel tájékozdást akar szerezni a magyar pártoknál és igyekszik végre a mutakozó zagyvaságból tiszta képet állítani a korona

elő. Nehéz feladat ez.

Legelsősorban azonban az ellenzéki pártok törekvéseit kell harmonizálni hoznia, bár itt a legnagyobb akadályok mutatkoznak.

Az egyesült függetlenségi és 48-as párt abban a felkötésben van, hogy a király bizalmának tulajdonképpen nem Andrassy, hanem Apponyi Albert gróf személyében kell összpontosulnia, mindenesetre pedig joggal vindikálják a párt figyelembevételét, mert Apponyi pártja a legnagyobb ellenzéki párt. Értésülésünk szerint az illetékes körök nem is idegenkednek Apponyi aktivitásától, de ennek útját állja a kisgyezés dolgában eddig elfoglalt visszautasító álláspontja. Akik Apponyi eljövetelet látnak szívesen, azaz elvételnek, hogy Apponyt meggyőződhetett már arról, a hosszú lejáratu kisgyezéshez nemcsak nemzeti érdekek de eminens, monarchikus érdekek is fűződnek s azt épp emiatt nem lehet elejteni. Minthogy pedig Apponyi esetleges megbízatása esetén nagy nemzeti concessziókat tudna hozni, egyebek között a hadsereg magyarra vételét és szabad kezet nyerne a választójog kiterjesztése esetén a választókerületek beosztásánál, szívesen vennék, ha engedelményeket tenne a kiegyezés terén.

Azzal is érvelnek, hogy Apponyi mindig nobilisabb ellenfél volt, mint Andrassy és az ő személye sokkal alkalmasabb arra, hogy a választói reformot a mostan parlamenttel csinálja meg. Ezekből a feltevésekből kiindulva azt következtetik, hogy Apponyi ismételtén meghívást fog kapni a királyhoz.

Burlán István báró közös pénzügyminiszter még a szombati nap folyamán megkezdte a királyi megbízás alapján a politikai pártokkal, elsősorban azok vezetőivel a tárgyalást és szombaton Andrassy Gyula

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyszobában kaphatók Fallagi-céggel

Diéta- és étkezési vállalat.

KISS KÁROLY

diéta- és étkezési vállalat.

Temetők rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fakoporsó raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Tanctanítási felhívás!

Van eszerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünidőben

tanctanfolyamat

rendezek, amely június hó 18-án veszi kezdetét. Tanctanítási idő a délutáni órákban. A tanctanítás a berlini táncművészeti akadémián elfogadott legjobb módszer alapján eszközölkék és tőle sem előtt tartom a tanítók esetileg való kiképzését. Tanítom a régiek táncok mellett a legújabb táncokat, mint pl. Boston, Two Step (Tuxep), Oza Step (Van Step), és egyéb új táncokat. De legnagyobb figyelemmel vagyok a magyar táncok tanítására mint pl. Magyar szélő, Szemagyna, Anokivál, tánctem a legújabb táncokhoz. A táncoktatást Gr. Vay útnál saját házábanál kiképző helyen. Beiratkozni ugyancsak lehet egyes szpon. á.

Nagyborsú pártfogásukat kérve tisztelővel:

Schwarz Miksa
okl. tanctanító.

St. László Pláza - Fürdő

Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes források termékei
forrása 42°C, kénes háper
részét metr 300 év óta használják
bámulatos gyógyhatással kővetény
csontbetegségek, bőrbetegségek
és más ízületi betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közepén
a virágos park mellett. — Vil-
lanyvilágítás és egész telephely
és az összes szobákban. Nagy-
szobákban nyári nyaraló 25°C kör-
től befolyó forrásvízrel, meleg
tanítás, nyárfürdő, kővetény.
Fürdőszobák: küld és kővetény-
gátság:

Közlekedés: a fürdő barátság.

Rakay Ferenc
tudja, hogy a szünidőben
hercegét
szól kapni, egy szünidőben, mint
Értekezni lehet Városi utcai vendéglőben.

Marhabört
bört, juhört, nyulbört, bárány-
bört, csikabört és mindenféle
börtöt és gyapjút, a legpompásabb
szép árban veszek.

Egy 14-15 éves leány
mindenesnek felvétetik
Szt. László-tér 34. sz. a.

Löwenstein Ármán
Deák Fenyő- u 48 sz. a.
Fűcska forrása mellett.

Eladó földek a város alatt

Veresében 6 hold,
Birtosban 2 "
Bánomban 1 "
Értekezhetni lehet:

Iritz Miksánál,

Legjobb minőségű Gyerekl és
Ménest
fehér- és vörös borok,
valamint a legjobb minőségű
eredeti Kőbányai világos és
Szent István dupla maláta sör
kicsinyben és nagyban
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

1917. június 6. a Makói Független Ujság 124. sz. a. telefonosra bevezetett gyerekl és Ménest.